
IRODALMI MÚZEUM

MALI IDJOSI SZOMORU DÉLUTÁN

CSÉPE IMRE

Sulyos, nyomasztó csend nehezedett a falura, mint egy mérlegelhetetlen bánat s megfeküdte a sziveket. A nap szomoruan sütött s fáradt sugarai csekély meleget keverték a fátyolos délutánba. A főuccán megszámlálhatatlan tömeg sodródott az állomás felé, mint egy egybeolvadt szeretet, kiknek szive egyet és egyéert dobban. Az ajkak elcsöndesültek és helyettük a könnyek beszéltek, melyek nagy csöppekben gurultak végig a fájdalom szántott arcokon, mintha végtelen horizontban kikiáltott jajok, elsiratott bánatok gyötrő fájdalma, elvesztett remények, egybetalált gyászmenete lenne, oly lassu, utolsó utra lépő halálos bágyadsággal haladt a tömeg. A mellre hajtott fejek, befelé néző sötét szemek s csikos arcokon ott ült a parancsra váró átok és az elvesztett remény halálos fájdalma. Könnyes zsebkendők úgy lebegtek a kezekben mint egy süllyedő hajóról a segítség-hívás. A tömeg között visszanyelt sirást titkoló fiatal pap haladt erőltetett kedvvel, de szívének minden fájdalomával az arcán. A nép gyermeke, a nép öröme, kedélye, a kihamvadó katolikus vallás ujjá élesztője. Ő. És most élő halottja, elvesztett öröme, bánattá vált kedélye és kimoszhatatlan emléke lett. Elfeledhetetlen, kimoszhatatlan az emberi szivekből az Ő Krisztusi működése, mintha maga az a szomorú délutáni nap véste volna kikophatatlan bevéséssel a szivekbe, hogy mindegyiket megpecsételte az élet nagy ajándékának emlékével, hogy mindegyiknek szívében éljen emléke s annak a délutánnak is melyen elment tőlünk annak a különös délutánnak melyen a nép az örömet, védszentjét, hangulatát, jókedvét és megnyugtató hitét élő halottként temette. Leirhatatlan, kifejezhetetlen az a szomorú délután mikor látni kellett azt, hogy akit legjobban szerettünk ki atyai védelemmel terjesztette ki karját megrémült nyájál felett, bármily bajba esett, és most elragadta tőlünk az irigy messzeség. Sándor János! Istenem tégy csodát add

vissz nekünk őt. Hogy irjam le, hogy fejezzem ki azoknak kik nem látták annak a délutánnak a történetét. Hogy tudjam leírni annak a percnak hangulatát mikor a Novisád felől bedübörgő vonat magával ragadta a nép szívét, a nép szeretetét. Akaratlanul a Szentírás szava és története jutott eszembe mikor a lomha lokomotív bedübörgött az állomásra és a halálos veszélyekke mit sem törődő tömeg körül fogta szeretet lelkipásztorát, egymást gázolva csak azért, hogy ruhája szegélyét megérintse mint hajdan Krisztusét mikor az inaszakadtat- és a bélpoklosokat gyógyította. Mikor fellépett a vonat lépcsőjére a könnyes zsebkendők egy utolsó Istenhozáddal lebbentek meg a levegőben mint ezer színű sisszahívás és a visszanyelt sirástól keserű ajkak egy jajos „Meglátunk e valahát” halattak amely összekeveredve az indulás füttyével úgy terült szét a falu felett mint egy kétségbeesett magára maradt halálos jajkiáltás, melyet elnyel a fültelen pusztaság. Leírhatatlan az az érzés amit éreztünk mikor a vonat elment. A közelgő est mint egy mindent befödő végtelen gyász terült a falura ami az arcokat még sötétebbé tette. A könnyek zsilipje örök időre feltárult átengedéssel nyílt félre a zuhogó könnyek elől és itt ennél a záporral felérő könnyeknél és az egybe torlóddó tengerré vált fájdalomnál mely ellen bármely reményt kecsgetető szósem tud gát lenni, megint a szentírás szavai jutnak eszembe: A jeruzsálemi siránkozó asszonyok és Jézus. Ne sirassatok engem sirassátok magatokat és fiaitokat. És itt igen nagy helyet engedek Krisztus igazságos igéjének, kit az ellenségei feszítettek Golgotára mint a Jugoszláviai kerékpáros kongresszisták utmutató csillagát: Sándor Jánost a volt mali-idjosi káplány az élet nagy ajándékát, akit soha el nem feledünk.

Heti Híradó. Topolya, 1939. február 5., 4. p.